

اصول طراحی معماری پردیس هنری کودک با رویکرد ارتقای خلاقیت در ایران

امیر اسمعیل زاده^{۱*}، سوگل شمتوب^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری، گروه معماری، واحد یزد، دانشگاه آزاد اسلامی، یزد، ایران، amir_es1370@yahoo.ocm
 ۲- دکتری معماری، باشگاه پژوهشگران جوان و نخبگان، واحد مرودشت، دانشگاه آزاد اسلامی، مرودشت، ایران، sareh_sha@yahoo.com

چکیده

در سال‌های اخیر، طرح‌هایی که در زمینه‌ی پردیس هنری کودک در کشور انجام گرفته‌اند، اکثراً به جنبه‌های اقتصادی و تفریحی کودکان پرداخته‌اند و کمتر به مبحث بالابردن سطح خلاقیت در کودک، نگاه کرده‌اند، از طرفی برای مهدکودک‌ها و دبستان‌ها، فضاهایی معمارانه و طراحی شده صرفاً برای کودک در نظر گرفته نشده‌است، بلکه در فضاهایی با کاربری غیر آموزشی مثل خانه تاسیس می‌گردند، لذا این تحقیق موضوعی جدید برای کشور ایران می‌باشد، به همین منظور پژوهش حاضر می‌تواند نقطه‌ی شروعی برای تحقیقات بعدی در این زمینه با رویکرد ارتقای خلاقیت باشد. امروزه، اوقات فراغت کودکان، بیشتر به بازی‌های انفرادی و دیجیتالی اختصاص یافته و در نتیجه، بازی‌ها و فعالیت‌های گروهی آنان به حداقل رسیده‌است. یکی از جنبه‌های مهم و جدید این پژوهش این است که به بررسی دید معمارانه و اصول طراحی فضاهای معمارانه، تعاملات در کودکان و در نتیجه، ارتقای خلاقیت آنان رسید. هدف این مقاله، بررسی و امکان‌سنجی طراحی فضای کمک آموزشی برای اوقات فراغت کودکان ۶ تا ۱۲ سال پسر (دوره‌ی دبستانی) می‌باشد که در این مقطع سنی وارد جامعه می‌شوند و بخش عمده‌ای از شخصیت اجتماعی آن‌ها شکل می‌گیرد. در این تحقیق، نوع پژوهش، ترکیبی بوده که شامل شناخت توصیفی و تحلیلی - کاربردی می‌شود که به روش گردآوری اطلاعات از منابع اسنادی با مطالعات تفسیری پرداخته و در نهایت، اطلاعات مربوطه، دسته‌بندی شده‌اند و به راهکارهای معمارانه در راستای ارتقای خلاقیت در فضای هنری کودکان رسیده است.

واژه‌های کلیدی: معماری، کودک، پردیس، هنر، خلاقیت، ایران

۱- مقدمه

توسعه، پیشرفت و تحولات دنیای کنونی در ابعاد مختلف، مرهون تلاش اندیشمندان و قدرت خلاقه‌ی ذهن و اندیشه‌ی بارور آن‌ها است. امروزه عامل اساسی پایداری، پویایی و موفقیت نهادهای مختلف، حرکت بر محوریت خلاقیت و نوآوری است. از این رو، پژوهش پیرامون خلاقیت و راه‌های پرورش آن ضروری به نظر می‌رسد. تحقیقات صورت گرفته نشان می‌دهد، خلاقیت تا حدود زیادی، اکتسابی است و پرورش آن نیز مانند بسیاری از توانایی‌های انسان در دوره‌ی کودکی، آغاز می‌گردد. [۱]
 کودکان نمونه‌ی خارق‌العاده‌ای هستند، تمامی آن‌ها می‌توانند هم در کودکی خلاق بوده و هم در بزرگسالی خلاق باقی- بمانند. ولی در جهان امروزه دیده می‌شود که رشد کردن به نحوی خلاق آسان نیست. [۲]